

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut komunikačních studií a žurnalistiky

POSUDEK MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

POZOR: V počítači vyplňujte pouze do šedivých políček!

Typ posudku Posudek oponenta/ky

Autor(ka) práce

Příjmení a jméno: Michal Voráček

Název práce: Svoboda médií v zemích Visegrádské skupiny z pohledu novinářů

Autor(ka) posudku

Příjmení a jméno: PhDr. Martin Groman, Ph.D.

Pracoviště: IKSŽ FSV UK

1. VZTAH SCHVÁLENÝCH TEZÍ A VÝSLEDNÉ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

		Odpovídá schváleným tezím	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné a je vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné, ale není vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení není v práci zdůvodněné a není vhodné	Neodpovídá schváleným tezím
1.1	Cíl práce		x			
1.2	Technika práce	x				
1.3	Struktura práce	x				

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení vztahu tezí a práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Především z praktických důvodů se autor oproti tezím omezil na novináře a novinářky působící ve všech sledovaných zemích v tištěných médiích, denících a politických týdenících. Zvláště u pasáží věnovaných ale médiím veřejné služby se tak poněkud posouvá optika výpovědi, kdy novináři píšící pro privátní tištěná média v zásadě komentují postavení svých kolegů, kteří zde ale nepromlouvají, což by jistě perspektivu rozšířilo — například v českém prostředí se pravděpodobně pohled novinářů z médií veřejné služby na míru jejich svobody nebo míru ovlivňování bude nějakým způsobem lišit. Ostatně také u polských a maďarských novinářů k tématu médií veřejné služby autor konstatuje: „... polští konzervativní, respektive maďarští provládně orientovaní žurnalisté v zásadě legitimizují vládní zásahy do jejich integrity s odůvodněním, že veřejnoprávní média by měla být odrazem politické reprezentace a fungovat v její prospěch.“ Minimálně v českém prostředí tento pohled na věc není zcela běžný a bylo by zajímavé tyto náhledy a argumenty pro ně konfrontovat s v úvodu vytýčenými tezemi týkajícími se svobody projevu a nezávislosti médií obecně.

2. HODNOCENÍ OBSAHU VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňujte písmeno na škále A – B – C – D – E – F (A=nejlepší, F= nevyhovující)

		Hodnocení známkou
2.1	Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu	A
2.2	Schopnost kriticky vyhodnotit prostudovanou literaturu a aplikovat ji	A
2.3	Úroveň zpracování materiálu, resp. zvládnutí techniky empirického výzkumu	A
2.4	Schopnost sestavit a použít soubor metod přiměřený cíli	B
2.5	Původnost práce, přínos práce k rozvoji oboru	A

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení obsahu výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Pozastavil bych se jen snad u výběru vzorku a jeho sestavení, v práci není nijak zásadně vzorek odpovídajících novinářů popsán, přičemž z textu je zřejmé, že autor má přehled o tom, jakého věku, sociálního postavení nebo

délky praxe jednotliví respondenti jsou. Kapitola popisující vzorek zevrubně by tento lapsus napravila. Mohlo by v ní být také vysvětleno, proč ze 132 oslovených novinářů a novinářek nakonec s rozhovorem souhlasilo „jen“ 35.

3. HODNOCENÍ KONEČNÉ PODOBY VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňujte písmeno na škále A – B – C – D – E – F (A=nejlepší, F= nevyhovující)

		Hodnocení známkou
3.1	Logičnost struktury práce, podloženost závěrů	A
3.2	Zvládnutí terminologie oboru	A
3.3	Funkčnost, úroveň, přiměřenost poznámkového aparátu	A
3.4	Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně objevují pasáže přejeté bez udání zdroje, hodnotte písmenem F. Pokud v textu zjistíte přejeté pasáže vydávané autorem neoprávněně za vlastní zjištění, nedoporučte práci k obhajobě a ve „zdůvodnění v případě nedoporučení“ navrhněte, aby s autorem/kou bylo zahájeno disciplinární řízení.)	A
3.5	Jazyková a stylistická úroveň práce (pokud je opakovaně porušována platná kodifikace pravopisné normy, hodnotte písmenem F)	A
3.6	Oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava	A

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení podoby výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

4. SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE/KY (celkové hodnocení výsledné práce, její silné a slabé stránky, původnost tématu a závěrů apod.)

Předložená práce Michala Voráčka je nejen přehledná a systematická, ale také nesmírně podnětná. Teoretická část je až učebnicovým textem věnujícím se tématu svobody slova, projevu, tisku a médií v historické perspektivě a autor zde prokázal schopnost srozumitelně a přehledně látku nejen vyložit, ale především se v ní orientovat. Úvodní pasáže jsou povedeným přehledovým textem, sice s poměrně nízkou mírou vlastního autorského, nebo kritického vztahu a postoje, nicméně jako takové fungují velmi prakticky, neboť samotné téma přehledně vymezují a poskytují čtenáři solidní bázi, po které se následně on i respondenti výzkumných rozhovorů budou pohybovat.

Z drobných výtek či doplnění bych uvedl především chybějící charakteristiku volby kontrolních rad u médií veřejné služby v České republice a na Slovensku, přičemž polské a maďarské kontrolní instituce zmiňované v příslušné kapitole jsou. Jak autor na jiném místě správně uvádí, právě kontrolní rady jsou v poslední době jedním z problematických bodů v otázce vlivu politiky na média veřejné služby u nás, proto by charakteristika tohoto procesu jistě neměla zůstat stranou. Pokud ještě něco bych měl vytknout, tak snad jen místy autorovu slabou kritickou reflexi, zvláště v závěru a hodnotících pasážích. S materiálem získaným rozhovory s novináři pracuje sice přehledně a odpovědně, nicméně místy mírně nekriticky. Když například oslovení novináři ze všech zemí uvádějí, že se ve své práci cítí svobodně, pak by asi bylo na místě se doptávat, jak tuto svobodu tedy sami definují a kde vidí nepřekročitelné hranice, když na mnoha jiných místech jsou ke konkrétním projevům vlivu na svou práci (oligarchizaci, ekonomickým, politickým, technickým vlivům) poměrně kritičtí až odmítaví. Samozřejmě chápu, že málokdo si rád přizná, že dobrovolně setrvává v prostředí, které omezuje jeho svobody, ale pak by tento moment měl být právě autorem komentován nebo rozporován — pohybují se v prostředí, které sami definují v mnoha ohledech jako minimálně co do svobody projevu problematické, přesto status quo udržují, což může souviset s přirozenou snahou dělat nadále svou práci apod.

Uvedené výtky jsou skutečně spíše jen podněty k dalšímu rozvíjení tématu a jeho větší kritické reflexi, neboť předložená práce je co do obsahu i zpracování natolik kvalitní, že ji nejen doporučuji k obhajobě, ale navrhuji hodnotit stupněm A.

5. OTÁZKY NEBO NÁMĚTY, K NIMŽ SE PŘI OBHAJOBĚ DIPLOMANT(KA) MUSÍ VYJÁDŘIT:

5.1	Proč se vám z oslovených 132 novinářů a novinářek sešlo „jen“ 35 odpovědí/rozhovorů. Čím si tak vysoké procento odmítnutí vysvětlujete nebo jak oslovení vysvětlovali neochotu účastnit se výzkumu?
5.2	Z jakého důvodu jste vynechal charakteristiku volby kontrolních rad a jejich úskalí v České republice a na Slovensku?
5.3	
5.4	

6. ANTIPLAGIÁTORSKÁ KONTROLA TEXTU

Seznámil jsem se s výsledky antiplagiátorské kontroly URKUND.

Komentář pro případnou shodu nad 5%:

6.1	
-----	--

6. NAVRHOVANÉ CELKOVÉ HODNOCENÍ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

A výborně

ZDŮVODNĚNÍ V PŘÍPADĚ NEDOPORUČENÍ

Datum: 1. 6. 2021

Podpis:

Hotový posudek vytiskněte, podepište a odevzdejte ve dvou kopiích na sekretariát příslušné katedry. Posudek nahrajte do SISu ve formátu PDF, nebo jej zašlete sekretářce příslušné katedry, která jej do SISu nahraje v zastoupení. Nevkládejte do SISu naskenované posudky s podpisem. V SISu musí být posudek bez podpisu.